НП „Подпомагане на общини за образователна десегрегация“ 2025 г.
Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
Проект „Достъпна и качествена образователна среда за всяко дете ”,
Договор № НПОД-БС33.7-001/19.08.2025 г.

ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността н аобществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сргашното и следващите поколения.

Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мабаща и степента на негативното влияние на преждевременното напусналите училища и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

ПРИЧИНИТЕ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно.

Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от училище.

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем.

Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една среда в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия.

Анализирайки проблема констатираме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учбните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

„Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства /ЦОИДУЕМ/ и Бенефициентът носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приеме като официална позиция на Министерство на образованието и науката и ЦОИДУЕМ“.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

- Социалноикономически причини: ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра, използване на детето като трудов ресурс;
- Образователни причини: слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и други;
- Екокултурни причини: по-ниска ценност на образованието, по ранното встъпване в брак и други;
- Психологически причини: неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и други;
- Инситуционални причини: като такава могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, метно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище и други;
- Причини свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка на детските градини и училищата за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото пбразование.